

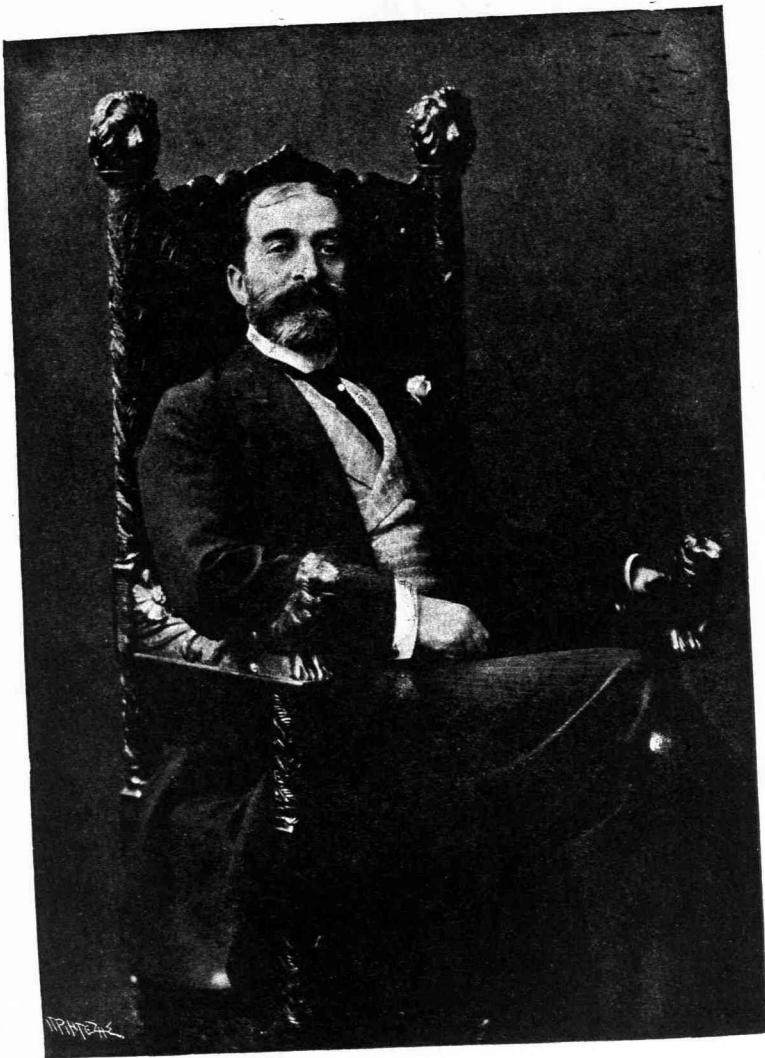

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ, τοῦ ὁποίου ἡ «Ποικίλη Στοὰ» δημοσιεύει τὴν εἰκόνα, εἴναι ἀγαμφισθήτως ὁ κυριώτερος παράγων τῆς ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικῆς πρωτοβουλίας καὶ ζωῆς. Γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινούπολει καὶ συμπληρώσας τὰς σπουδάς του εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τὸν ἀείμηντον Ἰωάννην Ψαρρᾶν, ἀνεπιύθητος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πνεύματος τῶν δύο πόλεων, αὗτινες τοσοῦτον στενῶς διὰ παλαιῶν ἀγαμψήσεων συνδέονται πρὸς ἀλλήλας. Πᾶσα ἡ δρᾶσις του καταδεικνύει τοῦτο, καὶ ἀλληλῶς δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ὑπῆρξε Βυζάντιος μὲν πρωτίστως, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖος, ἀκριβῶς ὡς ὁ ἀοίδημος Ἀνδρέας Συγγρός.

Νεώτατος, μετ' ἀντιλήψεως δξυτάτης καὶ ἐνεργητικότητος ἀκαταβλήτου, φλεγόμενος ἀπὸ τὸν πόθον νὰ βαδίσῃ ἐμπρός, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐργασίαν, ἀκολουθῶν τὰς πατρικὰς παραδόσεις καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς. Ἰδρυσε πρῶτον Συντροφικὴν ὑπὸ τὸ ὄρομά του Τραπέζαν, ταύτην βραδύτερον μετεσχημάτισεν εἰς Ἀρώνυμον Ἐταιρείαν Συναλλαγῶν καὶ Ἀξιῶν, τῆς ὁποίας οἱ μέτοχοι εἶδον θαυμασίως ἔξησφαλισμένα καὶ ἐν διαρκεῖ προόδῳ τὰ συμφέροντά των. Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἀνέκοψεν ἀποχώριστὸν δρόμον τῆς, ἔνεκα τῶν δυσχερεῶν τὰς ὁποίας παρετέβαλεν εἰς τὴν ἀγανέωσιν τοῦ προνομίουν αὐτῆς ἡ πρόφητη ἀπολυταρχία, ἥτις ἐπεξήγειται νὰ καρπωθῇ ὀφελήματα μυθώδη καὶ ἔκνομα, ἄπειρα δὲ Εὐστάθιος Εὐγενίδης ἀπέκρουσεν. Εάρ ἡ Ἐταιρεία Συναλλαγῶν καὶ Ἀξιῶν ἡδύνατο νὰ ἔξαπολουνθήσῃ τὰς ἐργασίας τῆς, θὰ ἦτο ἀσφαλῶς σήμερον τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Τραπέζιτικὸν ὕδρυμα. Μειά τὴν διάλυσίν της ἐπανίδρυσε τὴν πρώτην συνεταιρικὴν ἐπ' ὀδύματι του Τραπέζαν, ἔχων εὐέλπιδα διὰ τὸ μέλλον συνεργάτην τὸν νίον του Στέφανον.

Δέν ἦτο δυνατὸν δὲ Εὐγενίδης νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν πρόσοδον μόνον τῶν ἴδιων συμφερόντων. Ἀεικίνητος καὶ ἐπιχειρηματικὸς ὡς ἦτο φύσει, μετέσχειν ἐνεργῶς, γεώτατος ἀκόμη, τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐταιρείας τῶν Ἀρατολικῶν Σιδηροδρόμων, τοῦ ἐπωφελεστάτου τούτου ἔογον, τοῦ συνδέσαντος τὴν Τουρκίαν ἀφ' ἐνὸς μετὰ τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης, ἀγαπιύξαντος δὲ ἐξ ἄλλου τὰς εὐφοριωτάτας ἀλλὰ παρημελημένας Ἀσιατικὰς Ἐπαρχίας. Οἱ Γερμανοὶ κεφαλαιοῦχοι, οἱ πρωτοστατήσαντες εἰς τὴν λαμπρὰν ταύτην ἐργασίαν, ἔγρωσις τοῦ ἐπισήμου ἀντιπροσώπου των

Μὲ τὴν ἀγωτέρῳ δημοσίευσιν τοῦ διὰ τὸν Εὐστάθιον Εὐγενίδην ἀρθρου ἀνηγγέλητο καὶ δὲ Θάνατος τοῦ μεγάλου πατριώτου καὶ φιλογενεστάτου ἀνδρός. Ἡ «Ποικίλη Στοὰ» ἐγκαρδίως συμμεριζούμενη τὴν ἐθνικὴν θλῆψιν ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ Ε. Εὐγενίδου, θὰ διασώσῃ εἰς τὰς σελίδας τοῦ ἐπομένου τόμου αὐτῆς ἀδρότερον τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ πολυτίμου καὶ διαπρεποῦς ὄμογενοῦ.

E. Légerich

ὅτι μετὰ τῆς συναρωγῆς τοῦ δέκτου ἡμῶν ὁμογενοῦς ἥθελον ἀσφαλῶς προαγάγει τὴν ἐπιχείρησίν των.

Οὐχὶ μικροτέρα εἶναι ἡ συμμετοχή του εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐπαιδείας τῶν Μοροπωλίων τῶν καπνῶν τῆς Τουρκίας, συμμετοχὴ μὴ περιοριζομένη εἰς χρῆμα, ἀλλ᾽ ἐπεκτεινομένη εἰς τὸ διοικητικὸν μέρος ἐπιχειρήσεως τόσον σημαντικῆς διὰ τὸ Τουρκικὸν Κράτος.

‘*Η* θέσις τὴν δποίαν διὰ τῆς ἰδίας μόνον εὐφυΐας καὶ ἴκανότητος κατέκτησεν δὲ *Ἐνγενίδης* εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἵτο ἐπόμενον νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν τε ἐν τῷ Τουρκικῷ καὶ ἐν τῇ ξένῃ τραπέζιτικῶν κύκλων, οἵτινες ἐπεξήγησαν καὶ ἐπιδιώκουσι τὴν συμβολὴν τῆς πείρας καὶ τῆς ἰδιοφυΐας του. Οὕτω, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω δύο μεγάλων ἰδρυμάτων, εἶναι Σύμβολος τῆς Γερμανικῆς Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Ἀθηναϊκῆς, Ἀντιπρόδοτος τῆς μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν ἰδρυθείσης Γερμανικῆς Ὁθωμανικῆς Ἐπαιδείας· ἐν γένει δὲν ὑπῆρξεν ἐν Κωνσταντινούπολει ἔργον ἐμπορικοῦ ἢ τραπεζικοῦ κύκλου εἰς τὸ δποῖον δὲν συνεισέφερε μετὰ τῶν κεφαλαίων καὶ τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν του, γενόμενος οὕτω σοβαρὸς παράγων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ὅν μετεῖχε, καὶ ἐξυπηρετῶν συγχρόνως τὸ ὁμογενὲς στοιχεῖον, τὸ δποῖον ἐν γένει διὰ τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων ἀποκῆ καὶ προάγεται. Πόσοι Ἐλληνόπαιδες εἰσήχθησαν καὶ τῇ προστασίᾳ αὐτοῦ διεκρίθησαν εἰς τὰ τραπεζικὰ ταῦτα καθιδρύματα, τὰ δποῖα ἀγωνίζονται νὰ καταστήσωσιν ἀποκλειστικὸν βιοποριστικὸν καταφύγιον οἱ καθολικὸι τῆς Ἀνατολῆς!

‘*Αξία* οὐχ ἡπτον ἰδιαιτέρας ἀναγραφῆς εἶναι ἡ εὐεργετικὴ καὶ φιλανθρωπικὴ ἐργασία τοῦ *Ἐνσταθίου Εὐγενίδου*. Ἐκ τῶν ἰδρυτῶν καὶ διαρκῆς πρόσεδρος τῆς Φιλανθρωπικῆς καὶ Ἐκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος, τῆς τροφοδοτού σ τὰ Ἐλληνικὰ σχολεῖα τῆς Θράκης· ἐκ τῶν ἰδρυτῶν καὶ ὁ πρώτοις μοχλὸς τοῦ Ἐλληνικοῦ ἐμπορικοῦ ἐπιμελητηρίουν. τοῦ τοσοῦτον ἀποτελεσματικῶν ἐξυπηρετοῦντος τὸ ἡμέτερον ἐμπόριον, ἀλλεπαλλήλων Πρόσεδρος τῆς Ἐλληνικῆς κοινότητος Σταυροδρομίουν, Σύμβολος εἰς παλαιότερα ἔτη τοῦ Ζαππείου Παρθεναγωγείον, μέλος καὶ πλειστάκις διωρηῆς τοῦ Ἐλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κωνσταντινούπολεως, τοῦ «*Παρασσοῦ*» τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Ἐπαιδείας πρὸς διάδοσιν Ὡφελίμων Βιβλίων, συνεισέφερεν ἐν τῷ ἀδόλῳ πατριωτισμῷ του καὶ διὰ τὸν Ἐδρικὸν Στόλον τῆς Ἐλλάδος καὶ διὰ τὸ ἥδη δογματούμενον ἀεροπορικὸν σῶμα.

‘*Αρίγειρε περικαλλῆ Εὐγενίδεια* Ἐκπαιδευτήρια ἐν Προύσσῃ, ἐν Καρδυλίᾳ τοῦ Βοσπόρου καὶ προτίθεται νὰ οἰκοδομήσῃ τουαῦτα καὶ ἐν Νεοχωρίῳ. Ἀνεπλήρωσε μίαν ἀνάγκην τῶν Ἐθνικῶν ἡμῶν Νοσοκομείων ἐν Ἐπιαπινγίῳ, ἀγορασμόμένος τὸ χοήσιμον Φαρμακεῖον. Ἀλλ’ οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἥντικησε μὰ εἴπη ὅτι εἶναι ἀπολύτως εὐτυχῆς, καὶ δὲ *Ἐνγενίδης* δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ ἀποτίσῃ τὸν πυρὸν φόρον, τὸν δποῖον προσφέρει δὲν ἀνθρωπότης εἰς τὸ ἀδνούσωπον περιφραγένον. Ἀπόλεσεν αἰφνιδίως τὸν δευτερόποτον ιψόν του, τὸν εὐφυῖαν, τὸν γλυκὺν καὶ ἀγαθώτατον *Παντιᾶν*, κατὰ τὰς πρώτας δὲ φρικτάς ἡμέρας τῆς δύνης του

εξήτησε τὰ εῦροι κάποιαν παρηγορήν καὶ ἀνακούφισιν διὰ τῆς πραγματοποίησεως ἐνὸς φιλανθρωπικοῦ ἔργου, τὸ δποῖον ἐπλήρωσε μίαν ὑπεροχάτην κοινωνικὴν ἀνάγκην. Εἰς μημένην τοῦ παμφιλάτου νίσιν τον ἰδρυσεν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ Σταυροδρομίου Οἰκογομικὸν Συσσίτιον, τὸ δποῖον ἐπροικοδότησε καὶ εἰς δὲ εὐρίσκουσι θερμὴν καὶ ὑγιεινὴν τροφὴν οἱ ἀπόκληδοι τῆς τύχης.

Τοιοῦτος ὁ ἀνὴρ τοῦ δποίου ἡ «Ποικιλὴ Στοά» δημοσιεύει τὴν εἰσοδία.
Εἶναι γρῷφιμος καὶ συμπαθής μορφὴ εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν,
τὴν δποίου τακτικῶς ἐπισκέπτεται καὶ ἔτος. Τὰς ὑπηρεσίας του ἀγενώ-
οισεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τιμήσασα διὰ τοῦ Ἀρωτέρου Ταξιάρχου
ἀλλὰ καὶ ἡ Τουρκικὴ διὰ τῆς Μεγάλης Ταυίας τοῦ Μεδζηδίε ἥθελησε νὰ
ἀνομολογήσῃ τὸ ἐνεργότατον μέρος τοῦ ἀρδοῦς εἰς τὴν ἐμπορικὴν καὶ
τραπεζικὴν τῆς Κωνσταντινούπολεως διάπλασιν, νὰ ἀμείψῃ ἐν αὐτῷ
τὸν εὐεργετικὸν κοινωνικὸν παράγοντα, δ ὅποιος χρησιμοποιεῖ τὸν πλοῦ-
τόν του ὑπὲρ Ἑθνικῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ τιμῆς τὴν βασιλίδα
τῶν πόλεων, ἐν ᾧ ἡ ἐγεννήθη καὶ κατέλαβε διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων ὑπέρο-
χον θέσιον. Ἐκεῖ δ Ἐδγενιδῆς ἀναφαίνεται πάντοτε δ γενναῖος καὶ ἀφι-
λοκερδῆς, δ ἀφειδῆς καὶ μηδέποτε ἐκπλιπτω, δ χρονηγὸς καὶ δ προστάτης
δ πορόθυμος παντὸς ἔργάτου τῆς Ἐθνικῆς ἰδέας, δ πρωτεύων ἐν τῇ ἐνερ-
γείᾳ τῆς ὑποστηρίξεως παντὸς εὐεργετικοῦ καὶ χροιόμου σκοποῦ διὰ τῆς
παρὰ τοῖς κρατοῦσι ἐν Τουρκίᾳ ὑπολίθψεως αὐτοῦ, πλειστάκις δὲ συντελέσας
καὶ τοῦ Γέροντος.

καὶ τὸν Τεροῦς.
Μεγαλοπράγμων τοῦ καλοῦ λειτουργός, ἀποτελεῖ σῆμερον μιᾶς προσωπικότητα ἐκπροσωποῦσαν τὴν ἀβροτέραν καὶ ἐθνοπρεπεστέραν δρᾶ- σιν τῶν ἐν Καρυστανούπολει ἐλευθέρων Ἑλλήνων. Ἰσχυρᾶς κρίσεως καὶ ἵκανοτιτος ἀνήρ, ἀλλ᾽ ἐνταυτῷ καὶ ἐμπνευστὴς ἔνθους καὶ δημιουργὸς εὐδώ- στων ἀρχῶν, ἀντιπροσωπεύει τὸν γῆσιον τύπον τοῦ Ἑλληνος Πατριώτου. τοῦ μοχθοῦντος μὲ τὸ μειδίαμα, τοῦ ποροῦντος, τοῦ μετ' ἀφοσιώσεως ἐργαζομένου. Μὲ ἴδεώδη μεγάλα, μὲ πόθους ἱερούς, μὲ ὅνειρα ἀκόμη καὶ χιμαίρας, παρ' ὅλην τὴν ἥλικιαν του, μὲ ἀπέιδους γλυκεῖς στοχασμοὺς διὰ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ συντελέσῃ πρὸς ἐπίδρωσιν τοῦ ἐν τῇ ξένῃ Ἑλλη- νικοῦ γορτίουν, δ.κ. **Ἐνστάθιος Εὐγενίδης**, διατηρεῖ ἀναλλοίωτον μέσον εἰς τὴν ἔνθουν ψυχῆν του, ἔνα ἴδιαίτερον αἰσθητικὸν κόσμον, διὰ νὰ ἐνθουσιᾶ, νὰ συγκατῆ, νὰ ἐμψυχώῃ, νὰ παρηγορῇ καὶ ἐνθαδόντη.

